

Bakalářský/diplomní/specializační seminář
Kulturní dějiny pozdního středověku

vyučující: Jaroslav Svátek

úterý 14h10, místnost 211

Anotace:

Seminář je určen zájemcům o dějiny pozdního středověku (14. – počátek 16. století), zejména v oblasti kulturních dějin v jejich nejširším pojetí. Příslušnou dobu se pokusíme nahlédnout pomocí několika vybraných dílčích témat, která zajímavým způsobem ilustrují kulturu, náboženství a sociální dějiny českých zemí pozdního středověku. Kurs je založen především na četbě vybraných primárních pramenů a následných debatách. Budeme také sledovat nejnovější trendy českého i zahraničního bádání, jež se tímto obdobím zabývá.

Během kursu se jeho účastníci také seznámí s metodikou psaní závěrečných prací a s pravidly při práci s prameny.

Cíl předmětu:

Prohloubení znalostí kulturních reálií (nejen) českých zemí pozdního středověku (14. – počátek 16. století) na základě rozboru a komentářů zejména písemných pramenů. Příprava na psaní kvalifikační práce.

Předmět bude probíhat prezenční formou, pokud to situace umožní. V opačném případě je možné jej realizovat i distančně formou videokonferencí.

Přihlášení studenti budou mít přístup k informačním zdrojům v aplikaci Moodle a v tomto prostředí budou plnit i zadané písemné úkoly.

Témata 2021/2022:

I. Marco Polo ve středověkých Čechách (zimní semestr)

Seminář se zaměří na čtení a interpretaci staročeské verze cestopisného díla Marca Pola (1354-1324). Tento text bude sloužit jako rozcestník k několika tématům kulturních dějin pozdního středověku. Zjistíme, jakým způsobem světoznámé dílo vzniklo, jak se šířilo po Evropě a v pozdně středověkých Čechách, v jakém prostředí se četlo apod. Seznámíme se s procesem překládání (vernakularizací) středověkých textů. Na základě rukopisné evidence Polova díla pronikneme do problematiky kodikologie, provenience rukopisů a zásad, jak s nimi pracovat. Předmět se dotkne též příbuzných textů (cestopisy Jana z Mandevilly, Odorika z Pordenone, středověké morality, encyklopedie...), případně vztahů Polova díla s možnými předlohami (intertextualita). Rozebírány budou též i jiné jazykové verze tohoto bestselleru. Program zpestří i exkurze do rukopisného oddělení, kde budeme mít možnost prohlédnout si originální rukopisy rozebíraných textů.

Prameny:

MARKO POLO, *Milion*, ed. Quido HODURA – Bohuslav HORÁK, Praha 1950

MARKO POLO, *Milión*, ed. Miroslava MATTUŠOVÁ, Praha 1961

PRÁŠEK, Justin Václav, *Marka Pavlova z Benátek Milion*, Praha 1902

Literatura:

AKBARI, Suzanne C. – IANNUCCI, Amilcare, *Marco Polo and the Encounter of East and West*, Toronto – Buffalo – London 2008

DUTSCHKE, Consuelo Wager, *Francesco Pipino and the manuscripts of Marco Polo's Travels*, University of California, Los Angeles 1993

GADRAT-OUERFELLI, Christine, *Lire Marco Polo au Moyen Âge. Traduction, diffusion et réception du Devisement du monde*, Turhnout 2015

LIŠČÁK, Vladimír, *Bratr Odorik a jeho zpráva o východních krajích světa: Styky Evropy a mongolské Číny ve 13. a 14. století*, Praha 2019

REICHERT, Folker, *Asien und Europa im Mittelalter*, Göttingen 2014

VALTROVÁ, Jana, *Středověká setkání s "jinými"*, Praha 2011

(téma na letní semestr bude upřesněno)

Požadavky na atestaci

Bakaláři historie (jedno i dvouobor): (2x Z+Zk, 4 kredity)

Zápočet se udílí na základě plnění dílčích úkolů v průběhu semináře (včetně napsání a představení jedné recenze). Zkouška probíhá jako pohovor nad projektem bakalářské práce, student představuje dosavadní přípravu, heuristiku a v posledním roce studia i rozpracovaný text práce (předpoklad je min. 10 NS).

Studenti historie se zaměřením na vzdělávání (bc.): (specializační seminář Z+Z, 5 kreditů; volitelný diplomní Z+Zk, 5 kreditů)

Zápočet se udílí na základě plnění dílčích úkolů v průběhu semináře (včetně napsání a představení jedné recenze). Zápočet v letním semestru specializačního semináře probíhá formou diskuse o dalším směřování studenta. V případě, že student píše práci na druhém oboru, odevzdá krátkou tematickou esej v rozsahu cca 5-10 NS. V případě pokračování v druhém roku bakalářského semináře odevzdává student přípravu projektu a heuristiku. V posledním roce studia odevzdává student rozpracovaný text práce (předpoklad je min. 15 NS).

Studenti navazujícího magistra historie: (3x zápočet, klauzurní práce v druhém roce)

Zápočet se udílí na základě plnění dílčích úkolů v průběhu semináře (včetně napsání a představení jedné recenze). Klauzurní práce představuje buď odevzdanou podstatnou část textu diplomové práce (předpoklad je min. 25 NS) nebo samostatnou práci na zvolené téma vycházející ze zaměření studenta v obdobném rozsahu. Práce může nabývat spíše charakter historické eseje.

Studenti učitelství historie pro SŠ (mgr.): (historicko-didaktický seminář Z+Z, 6 kreditů; volitelný diplomní seminář Z+Z, 5 kreditů)

Zápočet se udílí na základě plnění dílčích úkolů v průběhu semináře (včetně napsání a představení jedné recenze). V případě, že student píše práci na druhém oboru, odevzdá krátkou tematickou esej v rozsahu cca 5 NS a v případě zájmu o další pokračování na oboru historie odevzdává student na konci roku přípravu projektu a heuristiku. V druhém roce diplomního semináře se zápočet udílí po diskusi nad odevzdávanými částmi závěrečné práce (předpoklad je min. 10 NS v každém semestru).